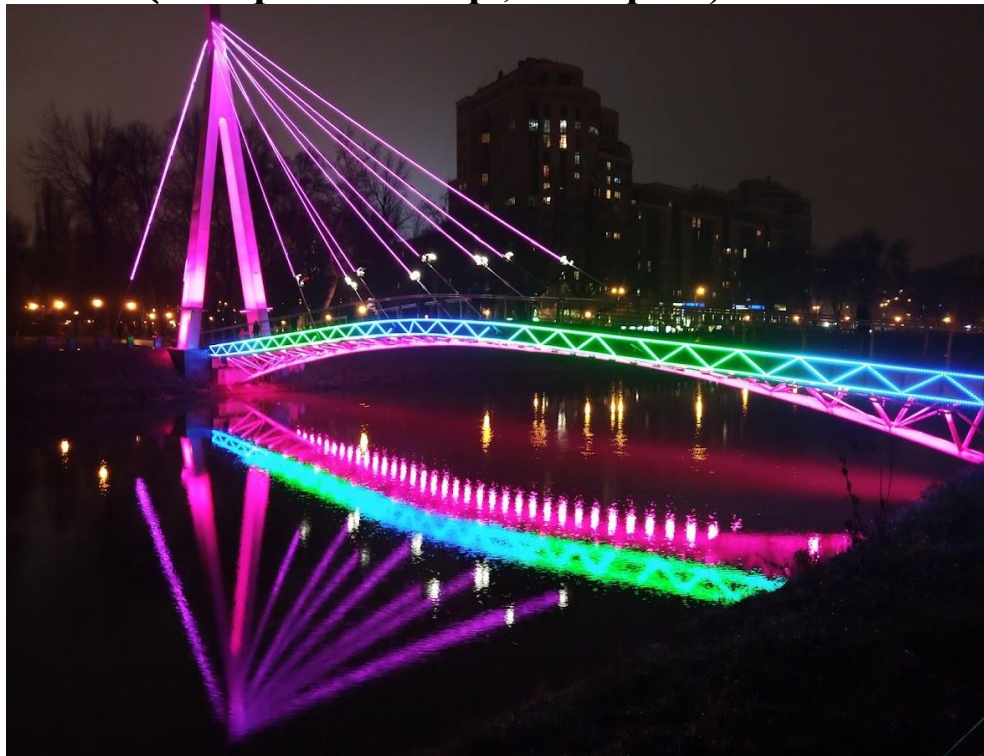

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ
КАФЕДРА СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН І ГЕОГРАФІЇ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-
МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ТУРИЗМУ"
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**До 80-річчя від дня присвоєння
університету імені Г.С. Сковороди**

ГЕОГРАФІЯ ТА ТУРИЗМ

**Матеріали VIII Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції
Харківського національного педагогічного університету імені
Г.С. Сковороди
(12 березня 2025 р., м. Харків)**

**Харків
2025**

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра суспільно-економічних дисциплін і географії
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Обласний комунальний заклад
«Харківський організаційно-методичний центр туризму»
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького**

**До 80-річчя від дня присвоєння
університету імені Г.С. Сковороди**

ГЕОГРАФІЯ ТА ТУРИЗМ

**Матеріали VIII Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди
(12 березня 2025 р., м. Харків)**

Харків 2025

УДК: 338.48:911: 322: 314.1: 37:502:551:63: 504:379.852:811

Редакційна колегія:

О.О. Ніколаєнко – д.і.н, професор, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди; **Л.І. Полякова** – к.і.н., доцент, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького; **О.О. Зеленько** - к.е.н, доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди; **І.К. Нестерчук** - к.г.н., доцент, Житомирський державний університет імені Івана Франка; **С. В. Гришко** - к.г.н, доцент, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького; **П.І. Лоцман** – к.г.н, доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди; **Ю.І. Муромцева** – к.е.н., доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди; **В.Д. Холодок** – к.наук з держ управління, ОКЗ "Харківський організаційно-методичний Центр Туризму"; **Т.Г. Гуцан** – к.п.н., доцент Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди; **Т.С. Коптєва** – доктор філософії з природничих наук, доцент Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди.

Географія та туризм: Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (12 березня 2025 р., м. Харків) / за заг. ред. Лоцмана П. І. Харків: ХНПУ ім.Г.С.Сковороди, 2025. – 535 с.

У збірнику представлено матеріали, присвячені актуальним питанням сучасної географічної науки та туризмознавства.

Розглянуто освітні тенденції у галузях географії та туризму у світі й Україні, проблеми природничої географії, висвітлення реалізації Сталого розвитку в екологічній, економічній та соціальній сферах, розглянуто питання про стан і розвиток туризму в світі й Україні, перспективі післявоєнного відновлення і використання туристичних ресурсів, природної та культурно-історичної спадщини України.

Для викладачів, аспірантів, магістрів, студентів вищих навчальних закладів та інших зацікавлених осіб.

*Рекомендовано редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди
протокол № 3 від 19.03.2025*

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, наявність плагіату, імен власних та інших відомостей.

© Колектив авторів, 2025
© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди, 2025

<i>Макар О. П., Кофлик В. М.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ	383
<i>Безсмертнюк Т. П.</i> ВНУТРІШНІЙ ТУРИЗМ В АВСТРАЛІЇ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	387
<i>Царик П. Л., Никорчук В. Р.</i> ПЕРЕДУМОВИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ДЛЯ ТУРИСТИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ЧЕХІЇ	392
<i>Левченко І. В., Сокол М. В.</i> ЕКОТУРИЗМ У КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	399
<i>Пацюк В. С., Образцова В. О.</i> РЕГЕНЕРАЦІЯ ПРОМИСЛОВОГО МІСТА ЯК ЗАПОРУКА РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ (КЕЙС РОТТЕРДАМУ)	404
<i>Білоусова А. Ю., Удовичка С. О.</i> ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ: ЛОГІСТИЧНІ ВИКЛИКИ ТА ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ	408
<i>Дворська І. В.</i> РОЗРОБКА КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ПОЛОЖЕНЬ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ	411
<i>Безпалій О. Г.</i> СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ У ФРАНЦІЇ: ІСТОРІЯ І СЬОГОДЕННЯ	415
<i>Михайлишин В. В.</i> ВПЛИВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ СТЕЙКХОЛДЕРНО-ОРІЄНТОВАНОЇ СТРАТЕГІЇ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА	419
<i>Смик О. С.</i> ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	425
<i>Усік А. Д.</i> ТУРИСТИЧНИЙ БРЕНДІНГ ВІТЧИЗНЯНИХ ТЕРИТОРІЙ	429
<i>Сабрига М. В.</i> ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ	431
<i>Балабуха Ю. О.</i> ПОВОЄННІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ	435
<i>Бережний М. Д.</i> НОВИЙ ПОВОЄННИЙ ФОРМАТ ВІТЧИЗНЯНИХ РЕСТОРАНІВ	438
 Розділ 6. Рекреаційно-туристичний потенціал України та його відновлення і використання	 442
<i>Гедін М. С.</i> ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ НА ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЯХ	442
<i>Маховка В. М.</i> РЕКРЕАЦІЙНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ВІДНОВЛЕННЯ	452
<i>Михайлюк О. Л.</i> МЕХАНІЗМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОІСТОРИЧНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ	457
<i>Дутчак С. В., Мендришора Н.,</i> ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА: ЗМІСТ СТРУКТУРА ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ У СФЕРІ ТУРИЗМУ І РЕКРЕАЦІЇ (на прикладі селища Берегомет Вижницького району Чернівецької області)	462
<i>Паньків Н. М., Щока О. В.</i> ЕТНОКУЛЬТУРНИЙ ТУРИЗМ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ - ЯК ВЕКТОР РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ	471
<i>Герасимів З. М.</i> ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	477
<i>Прохорова Л. А., Бербері П. І.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГЕОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	479
<i>Муромцева Ю. І.</i> ВТРАТИ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ХАРКІВЩИНИ З 2022 РОКУ	482
<i>Куць С. О., Мариняк Я. О.</i> ОЦІНКА ЯКОСТІ ЦІЛЬОВОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО СЕКТОРУ ПІДВОЛОЧИСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ (ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ)	492

розвитку індустрії гостинності» : матеріали I міжнародної науково-практичної конференції. Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського. 2020. С. 263-265. URL: <https://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/trends/article/view/983>

12. Семененко, А. О., Муромцева Ю. І.. "Маловідомі рекреаційні ресурси Харківської області." (2019).

13. Nekos, A. N., and Yu I. Muromtseva. "Estimation of the Air Emissions of Pollutants Influence on Primary Morbidity Indicator of the Population: Case in Kharkiv Region–Ukraine." Visnyk of VN Karazin Kharkiv National University. Series Ecology 24 (2021): 57-65.

УДК 338.48

Куць Степан Олегович,

здобувач вищої освіти освітнього рівня «магістр»,

кафедри географії України і туризму,

Мариняк Ярослав Омелянович

к. г. н., доцент, доцент кафедри географії України і туризму,

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль

ОЦІНКА ЯКОСТІ ЦІЛЬОВОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО СЕКТОРУ ПІДВОЛОЧИСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ (ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ)

Підволочиська об'єднана територіальна громада має відмінне транспортно-географічне положення (громада знаходиться на перетині міжнародних транспортних коридорів, 220 км до державного кордону, зручна доступність до обласних центрів), наявність ресурсів (природних, територіальних, людських), історико-культурний та природний потенціал, Підволочиська громада є одним з лідерів з виробництва сільськогосподарської продукції у Тернопільській області. Зазначені фактори створюють передмови для містобудівного розвитку, розвитку сільського господарства, туризму та рекреації.

На території громади знаходяться низка туристичних ресурсів. У таблиці 1. показано об'єкти природно-заповідного фонду. На території громади функціонує несанкціонований мототрек поблизу с. Мислова.

На Тарнорудському водосховищі знаходиться острів Гвоздь, де гніздяться лебеді. Є ряд водойм з обладнаними для рибальства місцями (с. Мислова, с. Жеребки)

Історико-культурні ресурси формувалися таким чином. Поселення виникли в період з 1463 (Підволочиськ - найстарше поселення) до XVIII ст. (Коршилівка - наймолодший). Підволочиськ належить до Списку історичних населених місць України, а тому потребує розробки історико-архітектурного опорного плану. На території ОТГ наявні цікаві об'єкти, які можливо було би включити в оглядовий туристичний маршрут громади.

Таблиця 1.

Об'єкти природно-заповідного фонду Підволочиської громади [1]

1.	Ландшафтний заказник «Товтровий степ» (близько 120 га.)
2.	Ландшафтний заказник «Галущинецький» (51,0 га.)
3.	Ботанічний заказник «Жеребківський» 9,6 га.
5.	Геологічна пам'ятка природи геоморфологічного профілю «Останці Сарматського моря».
6.	Гідрологічна пам'ятка природи «Підволочиське джерело» (0,01 га.)
7.	Ботанічна пам'ятка природи вікове дерево Дуб «Полупанівський» (Хмелиська) (0,01 га.), в с. Рожиськ «Рожиська липа» (0,01 га.).

Щороку проводиться масовий захід «злуки», який відбувається 22 січня та присвячений злуці ЗУНР та УНР.

Існує історична спадщина, тісно пов'язана з польською, австрійською, єврейською культурою. На сьогодні в Підволочиську проживає велика кількість італійців, а в с. Галущинці проживає релігійна община “кашкетників”.

Минулого року в громаді планувалося проведення фестивалю «ЗБРУЧ-фест», яке з фінансових і організаційних причин не відбулось. На день Підволочиська, який відбувається на Зелені свята, проводять свято «Зеленого борщу». Кожного року проводять велопробіг спільно із сусідньою громадою. Є ряд заліснених територій –Полупанівський ліс, Супранівський ліс – де відпочивають жителі громади, в деяких ж навіть обладнані місця для відпочинку.

Діє організація «Пласт», найближчим часом передбачається створення гуртку робототехніки. Недіючий кінотеатр є в планах відновити або організувати там багатофункціональний центр.

Отже, проведемо стратегічний аналіз Підволочиської територіальної громади, використовуючи метод аналіз SWOT див. табл. 2.

Таблиця 2

Аналіз SWOT

Сильні сторони	Слабкі сторони
Історико-культурний потенціал,	незадовільна якість дорожньої інфраструктури,
Фестивалі,	нерозвинута готельна інфраструктура,
Мототрек	слабкий фінансовий стан громади, низький рівень доходів у громаді.
Включеність у міжнародний туристичний маршрут	Поганий стан існуючих історичних об'єктів
Українсько-польські відносини	Відсутня реклама
Географічне положення	Відсутні документи мотокрос
Мисливство, рибальство	Вузька спеціалізація спорту
Туризм	Територія не облаштована, неприваблива для жителів та туристів
ПЛАСТ	
Можливості	Загрози
можливість розвитку історичного туризму (замки, церкви),	Недосконалість законодавства у сфері функціонування громад,

тематичного та агротуризму,	
розвиток туристичної інфраструктури	Нестабільна ситуація в економіці, як перешкода залучення інвесторів,
Виявлення нових цікавих об'єктів	Конкуренція за туристів, що зростає
Пішохідні, кінні, велосипедні маршрути	Втрата природних та історично цінних об'єктів
Створення робочих місць в сфері туризму	Конкуренція за туристів, що зростає
Підвищення якості життя	Зниження якості життя
Залучення інвесторів.	Відтік молоді Соціальна напруга, невдоволення
Передумови до розвитку екстремального туризму, оздоровчого, агротуризму та зеленого туризму	Соціальна напруга, невдоволення
Проведення тематичних фестивалів.	Соціальна напруга, невдоволення міграція мешканців до великих міст (Тернополя, Львова) та за кордон.

Цікава історія, наявність об'єктів природно-заповідного фонду, об'єктів культурної спадщини, лісових та водних об'єктів, транспортно-географічне положення є передумовою розвитку екологічного, агротуризму, пізнавального, екстремального, зеленого туризму та створення зон відпочинку.

Якщо врахувати визначені стратегічні цілі то найбільш оптимальним на даний час сценарію розвитку Підвочиської територіальної громади є:

- комфортні умови для проживання населення;
- різноманіття дозвілля;
- інклюзивне середовище;
- територія естетично-приваблива для жителів та туристів;
- безпечний простір та доступний для маломобільних груп населення;

- раціональне використання існуючих об'єктів громадського обслуговування (їх багатофункціональність)
- висока якість надання соціальних послуг;
- активне та здорове населення;
- туризм розвивається;
- зростає популярність громади серед українських та закордонних туристів;
- дбайливе ставлення до об'єктів культурної спадщини, збереження історичного середовища,
- підвищення рівня, патріотизму, культурної свідомості населення;
- населення та молодь не зацікавлена їхати за межі;
- сучасна матеріально-технічна база,
- залучення фахівців з громади;
- кількість конфліктів меншає;
- мотивація працювати в сфері надання послуг росте;
- соціальна задоволеність, оптимізм;
- фахівці ПТУ працюють на підприємствах громади; висока кваліфікація кадрів;
- прогресивна та інноваційно-орієнтована освіта; конкурентна спроможність освітнього закладу;
- покращення рівня якості життя;
- охоплення інклюзивною освітою;
- досягнення європейського рівня надання послуг.

Література

1. Перелік природно-заповідний фонд Тернопільської області // Департамент агропромислового розвитку Тернопільської обласної державної адміністрації <https://ecology.te.gov.ua> › [merezha-pzf](#) (Дата звернення 28.02.2025)